

Tillgänglighetsråd Region Norrbotten

Tid och plats

2024-02-15 klockan 11.15-16.15.

Regionhusets sessionssal och VIP-matsal i Luleå.

11.15-14.00 Gemensamt med läns pensionärsrådet.

14.30-16.15 Tillgänglighetsråd Region Norrbotten.

Deltagare

Camilla Friberg (S), ordförande

Birgitta Johansson Huuva (C), vice ordförande

Stefan Simonsson, Funktionsrätt Norrbotten, via Teams

Jan Erik Nilsson, Funktionsrätt Norrbotten, via Teams

Ann-Christine Magnusson, Funktionsrätt Norrbotten

Inger Johansson, Funktionsrätt Norrbotten

Margareta Lindblom, Funktionsrätt Norrbotten

Sven Georén, Funktionsrätt Norrbotten

Hjördis Lindström, Synskadades riksförbund (SRF)

Övriga närvarande

Lennart Thelin, Funktionsrätt Norrbotten, via Teams

Micke Boström, sekreterare

Protokollet justeras digitalt

Camilla Friberg, ordförande

Sven Georén, justerare

Micke Boström, sekreterare

1. Sammanträdet för tillgänglighetsråd Region Norrbotten öppnas

Camilla hälsar välkommen och öppnar sammanträdet.

2. Upprop

Upprop hålls.

3. Val av protokolljusterare

Som protokolljusterare väljs Sven Georén.

4. Godkännande av dagordning

1. Sammanträdet öppnas.
2. Upprop.
3. Val av protokolljusterare.
4. Godkännande av dagordning.
5. Informationsärenden (tillsammans med läns pensionärsrådet).
 - Samverkansgruppen för tillgänglighet i kollektivtrafiken.
 - Hjälpmedelssamverkan.
 - Regionens arbete med att minska inhyrd personal.
 - Läget på sjukhusen kopplat till vårdplatser.
 - Hjälpmedelsfrågor i samverkan med kommunerna.
 - Införandet av nya journalsystemet Cosmic.
 - Tandvårdssituationen i Norrbotten.
 - Mänskliga rättigheter och diskriminering.
6. Ärenden för tillgänglighetsrådet.
 - Norrbottens Kommuner.
 - Arbete med strategisk plan för 2025–2027.
 - Övriga ärenden.
7. Sammanträdet avslutas.

Dagordningen godkänns.

5. Informationsärenden

Punkten genomförs tillsammans med tillgänglighetsråd Region Norrbotten.

Samverkansgruppen för tillgänglighet i kollektivtrafiken

Ingen ny information. Nästa sammanträde hålls den 18 maj 2024.

Hjälpmedelssamverkan

Ingen ny information vid detta tillfälle. Gruppen brukar sammanträda i maj.

Regionens arbete med att minska inhyrd personal

Regiondirektör Ulrika Sundqvist informerar om

- regionens arbete med att minska inhyrd personal
- läget på sjukhusen kopplat till vårdplatser.

Bland annat handlar det om förutsättningarna i Norrbotten när befolkningen blir allt äldre samtidigt som invånarantalet nästan inte ökar alls. Det är en stor utmaning för regionen när behovet av välfärdstjänster ökar samtidigt som det blir allt svårare att rekrytera personal.

Regionen arbetar främst med fem utvecklingsområden.

- Kompetensförsörjning
- ekonomi
- framtidens hälso- och sjukvård
- beredskap
- hållbarhet.

Ulrika berättar om regionens arbete med att minska andelen inhyrd personal och samtidigt öka den egna personalen. Delar av arbetet görs tillsammans med andra regioner i Sverige, exempelvis genom ett gemen-samt nationellt avtal om ersättning vid hyrbemanning. En lägesavstämning visar att Region Norrbotten har klarat det första delmålet.

Bemanningsläget påverkar även situationen på sjukhusen. Ulrika ger några exempel från verksamheten som handlar om både utmaningar och lösningar. Hon redovisar även läget efter att regionen har gjort en översyn och kartlagt vilken personal man har och hur den är placerad. Vidare handlar det om eget arbete och samverkan för att utbilda fler för att situationen ska bli bättre.

Hjälpmedelsfrågor i samverkan med kommunerna

Den 1 januari 2025 ska en gemensam hjälpmedelsnämnd för regionen och kommunerna finnas på plats. Camilla informerar om att regionen arbetar med att ta fram ett reglemente och ett beslutsunderlag som först ska fastställas i POLSAM (politisk samverkansberedning för hälsa, vård, omsorg och skola) den 22 maj 2024 och sedan i regionen samt i alla kommuner. Hon återkommer när det finns någonting nytt att rapportera.

Införandet av nya journalsystemet Cosmic

Vid förra sammanträdet fick läns pensionärsrådet och tillgänglighetsråd Region Norrbotten information om införandet av det nya journalsystemet Cosmic. Camilla informerar om att införandet är försenat. Ny prognos för

införande är vecka 48. Hon återkommer när det finns någonting nytt att rapportera.

Tandvårdssituationen i Norrbotten

Regionrådet Birgitta Johansson Huuva informerar om läget för regionen när det gäller tandvården i Norrbotten. Bland annat kopplar hon detta till den fria etableringsrätten i förhållande till regionens uppdrag och an-svar.

Birgitta ger exempel på regionens utmaningar med att rekrytera tandläkare och de stora skillnaderna i länet. Hon redovisar flera olika insatser inom regionen för att öka den egna personalen. Samtidigt arbetar regionen med att motivera privata tandvårdsaktörer att vidga sitt utbud.

Det metodiska förbättringsarbetet kommer att ta tid. Under resans gång måste regionen samtidigt arbeta för att ständigt hitta nya lösningar.

Mänskliga rättigheter och diskriminering

Verksamhetsutvecklaren Helena Stenberg från Rättighetscentrum Norrbotten ger en grundutbildning i mänskliga rättigheter och diskriminering. Bland annat handlar innehållet om

- en presentation av Rättighetscentrum Norrbotten
- delar av diskrimineringslagen och de sju diskrimineringsgrunderna
- normer.

Helena går igenom de sju diskrimineringsgrunderna.

- Kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- köns(överskridande) identitet eller uttryck
- ålder.

Vidare handlar presentationen om olika former av diskriminering som diskrimineringslagen tar upp. Helena ger exempel på samhällsområden där diskriminering förbjuds och inte förbjuds. Det handlar också om normer och kopplingen till diskrimineringsgrunderna samt att ha ett normkritiskt perspektiv.

Helena och ledamöterna samtalar om olika exempel på diskriminering.

6. Ärenden för tillgänglighetsråd Region Norrbotten

Norrbottens Kommuner

Ingen information vid detta sammanträde.

Arbete med strategisk plan för 2025–2027

Camilla informerar om processen för att ta fram en strategisk plan för åren 2025–2027. Målet är att fastställa den nya planen vid regionfullmäktiges sammanträde i juni 2024. En nyhet är att den strategiska planen ska innehålla en finansplan/budget. När året 2024 sedan summeras så kan budgeten för de kommande åren justeras genom en tilläggsbudget som fastställs vid regionfullmäktiges sammanträde i februari 2025.

Just nu pågår arbete på den politiska nivån för att ta fram innehåll till den strategiska planen. Den 11 mars 2024 kommer de politiska partiernas gruppleddare, regionstyrelsens ledamöter, alla nämndsordföranden och fackliga representanter att träffas för en dialog om den strategiska planen. Då informerar verksamhetsföreträdare om de planeringsförutsättningar som regionen måste förhålla sig till i den strategiska planen. All verksamhet påverkas även av ett antal strategier som regionens verksamheter måste förhålla sig till.

I den nuvarande strategiska planen för 2024–2026 har politiken riktat ett antal uppdrag till verksamheten.

- Folkhälsa, sjukvård och tandvård
- Kompetensförsörjning
- Tillitsbaserat ledarskap
- Regional utveckling och kultur
- Ekonomi
- Beredskap

Camilla berättar att politiken inte är klar med förslag på uppdrag i den kommande strategiska planen. Många av uppdragen kommer förmodligen att kvarstå samt att det inte finns så mycket utrymme för den hårt ansträngda verksamheten att hantera många nya uppdrag.

Formgivning

Hjördis uppmärksammar att det inte är bra ur tillgänglighetssynpunkt med tabeller och liknande grafiska inslag i den strategiska planen. Ett tips till regionen är att skriva en sammanställning efter varje tabell i dokumentet som kort beskriver vad tabellen visar.

Folkhälsa och rehabilitering

Ledamöterna diskuterar folkhälsa och rehabilitering. Hjärdis undrar om situationen för personer med funktionsnedsättning synliggörs tillräckligt i den strategiska planen. Rent konkret kan det till exempel handla om att regionen rekommenderar fysisk aktivitet på recept (FAR) vid rehabilitering. Det är svårt att genomföra för personer med synnedsättning om man inte får en ledsagare.

Syn- och hörselinstruktörer

Hjärdis efterfrågar syn- och hörselinstruktörer i länets kommuner. Det kan även finnas andra grupper inom funktionshinderområdet som kan behöva träning i hemmiljö med hjälp av instruktörer. Hennes upplevelse är att regionen och kommunerna inte klarar av att komma överens i frågan om inrättandet av instruktörerna.

Utskrivning från sjukhus

Ann-Christine uppmärksammar problem med samverkan mellan regionen och kommunerna vid utskrivning från sjukhus. Hjärdis påminner om att det gemensamma upprättandet av en samordnad individuell planering (SIP) inte fungerar i Boden och kanske även i andra kommuner. Även Stefan har uppmärksammat att arbetet med SIP inte fungerar som det är tänkt. Han påminner också om att alla inte har någon anhörig som kan föra den sjukes talan. Därför behövs fungerande rutiner på alla nivåer.

Plats vid korttidsboende

Stefan påtalar vikten av att göra den sista tiden för äldre och dementa så värdig och besvärsfri som möjligt. Det handlar bland annat om risken att tappa sin plats vid korttidsboende när man har varit inskriven ett par dygn på sjukhus. Att bli flyttad hit och dit är inte optimalt och verkligen inte tryggt. Han är medveten om att det inte är regionen som äger hela frågan men skulle gärna se ett initiativ till förbättring från regionens sida.

Yngre med funktionsnedsättning

Hjärdis undrar hur vi tar hand om våra yngre medborgare med funktionsnedsättning i Norrbotten. Hur många är exempelvis regionanställda? Det är viktigt att personer med funktionsnedsättning inte diskrimineras. Inom detta område uppmärksammar hon också att regionen har möjlighet att samverka med andra aktörer.

Nära vård

Ledamöterna diskuterar införandet av nära vård. Ann-Christine är orolig att det blir anhöriga som får ge den vården.

Gästdialys

Stefan och Ann-Christine undrar om det går att arbeta för att komma i gång med gästdialys i Norrbotten och om det skulle kunna ingå i den strategiska planen. Camilla svarar att frågan hänger samman med uppdraget i den strategiska planen som handlar om kompetensförsörjning. Det är grundförutsättningen för att komma i gång med en rad verksamheter där gästdialysen är en av alla. Ann-Christine föreslår att regionen anlitar pensionerad personal för att arbeta med dialys och gästdialys.

PSA-test

Tillgänglighetsrådet konstaterar att PSA-testning ska komma i gång under 2024 för åldersgrupperna 50 år och 56 år. PSA-prov är ett test som kan tas om läkaren misstänker prostatacancer på grund av symtom eller efter att ha undersökt prostatakörteln. Vid förhöjda PSA-värden kan man gå vidare med analys av vävnadsprov för att få svar på om mannen har en cancer eller någon annan sjukdom i prostata. Jan Erik påminner om att alla har rätt att få ett PSA-prov när man begär det.

Övriga ärenden

Kallelser och kalenderbokningar

Sekreteraren Micke informerar om regionens utskick av kallelser och kalenderbokningar.

Kallelse

Inför varje sammanträde skickar regionen en kallelse via e-post. Kallelsen skickas både till ordinarie ledamöter och till de personliga ersättarna för kännedom. Ordinarie ledamöter som inte kan delta ska meddela detta till kanslisekreterarna@norrboten.se som då kallar ersättare. Kallelsen innehåller allt man behöver veta inför sammanträdet och även en länk till Teams om det finns möjlighet att delta digitalt.

Kalenderbokning

Regionen skickar även en kalenderbokning till varje sammanträde. Det är ett meddelande som skickas via e-post och ger mottagaren möjligheten att enkelt få in sammanträdet i sin digitala kalender. Kalenderbokningen kan även innehålla länk till sammanträdet om det finns möjlighet att delta digitalt. Den som inte vill använda sig av kalenderbokningen kan radera den utan åtgärd. För den som använder kalenderbokningar finns det några viktiga saker att tänka på.

- Det är inte säkert att tiderna i kalenderbokningen stämmer med den faktiska tiden för sammanträdet som står i kallelsen. Det är alltid tiden i kallelsen som gäller. Det händer ibland att ledamöter kommer till sammanträden på fel tid. Då beror det så gott som alltid på att man har läst tiden i kalenderbokningen och inte i kallelsen.

- Att tacka ja eller nej till en kalenderbokning betyder inte att man har anmält sig till sammanträdet eller meddelat förhinder. Det ska göras enligt anvisningarna i kallelsen.
- Den som väljer att lägga till ett meddelande i sitt svar på en kalenderbokning riskerar att ingen läser det. Meddelanden ska skickas med e-post till kanslisekreterarna@norrbotten.se om det är någonting man vill informera om eller undrar över.

Ersättning utöver sammanträdesarvode

Sekreteraren Micke informerar om regionens ersättningar utöver sammanträdesarvode.

Den som deltar vid ett sammanträde får automatiskt ett helt eller halvt arvode beroende på sammanträdes längd. Utöver detta kan man ansöka om andra ersättningar via pappersblanketten "Räkningsunderlag".

- Ersättning för förlorad arbetsinkomst
- bilersättning
- egna utlägg som exempelvis biljetter
- restid.

Ersättningen för förlorad arbetsinkomst kräver intyg från arbetsgivare. Bilersättningen baserar sig på körsträckan mellan bostaden och platsen för sammanträdet. Ersättningen för eget utlägg ska alltid styrkas med kvitto. Ersättningen för restid baserar sig på körsträckan mellan bostaden och platsen för sammanträdet.

Vägar för att väcka ärenden

Hjördis och Stefan resonerar med Camilla om olika vägar att väcka ärenden. Frågor som politiken kan påverka ska behandlas av tillgänglighetsråd Region Norrbotten. Frågor som verksamheten kan påverka ska behandlas av de lokala patientråden.

När beredningsutskotten för läns pensionärsrådet och tillgänglighetsråd Region Norrbotten träffas är verksamhetsområdescheferna som ansvarar för de lokala patientråden inbjudna. Det är ett bra tillfälle för alla att resonera om hur olika frågor ska behandlas på bästa sätt. Det kan gå snabbare att få en verksamhetsfråga behandlad om den anmäls direkt till de lokala patientråden i stället för att ta omvägen via beredningsutskottens möte.

7. Sammanträdet avslutas

Camilla tackar ledamöterna för sitt engagemang och avslutar sammanträdet.